

Spoznávanie štruktúr tvorby duchovna Policajného zboru (informácia zo stáže)

Ľudovít Spuchľák, Kristína Králiková a mons. František Rábek

Aj keď môže v súčasnosti akokoľvek paradoxne vyznievať tvrdenie o nezastupiteľnej úlohe cirkevnej zložky Policajného zboru (ďalej len „PZ“) pri formovaní jeho fungovania, predsa len sa s týmto hodnotiacim náhľadom určite stotožní každý objektívne uvažujúci človek. Hodnotový systém dnešnej slovenskej spoločnosti, poznamenaný hlbokými rozvratnými tendenciami, môže totiž efektívne konsolidovať nielen zdravá verejná moc a správa štátu, ale najmä mimovládne, skutočne neziskové a nezištne ordinujúce organizácie. Vráťane inštitúcií korporatívneho typu.

A samozrejme, predovšetkým morálne a odborne hodnotný personálny substrát týchto spoločenských štruktúr. Absencia duchovna v personálnej, organizačnej, výkonnej a materiálnej základni nielen PZ, ale všetkých interných i externých bezpečnostných zložiek súčasného slovenského štátu, oslabuje totiž veľmi vážne ich existenčnú stabilitu, profesionálnu funkčnosť aj morálnu prestíž v očiach príslušníkov národnej i medzinárodnej spoločnosti. Konvalidovať tento stav môže ale veľmi úspešne aj kvalifikované vzdelávanie policajtov. Požiadavka iba právneho kótovania zákonnosti, morálnosti a serióznosti v činnosti bezpečnostných zložiek štátu nie je totiž jedinou zárukou bezporuchového chodu bezpečnostných zložiek štátu. Jedinou zárukou fungovania zložiek brachiálnej moci výlučne vo verejnom záujme je zrejme len striktné dodržiavanie celou spoločnosťou stanovených a ustálených pravidiel spolu so súčasným vyžadovaním osobnej zodpovednosti za činy všetkých predstaviteľov štátu a jednotlivých článkov jeho mechanizmu. To nie je sociálna vízia, ale spoločenské vzťahy determinujúci fakt. Napriek dosiahnutému stupňu odbornej prepracovanosti právnej základne slovenského štátu však dochádza v každodennom živote spoločnosti k nie zanedbateľným deštrukciám spoločenských i medziľudských vzťahov. Odhaľovanie a trestanie strojcov a aktérov týchto rozvratne pôsobiacich konfliktov je často sprevádzané pokusmi o ich „vykúpenie“. Takto koncipované zľahčovanie či dokonca zahladzovanie zdrojov, príčin a dôsledkov protispoločenskej činnosti tými orgánmi, ktoré by mali dokonca *ex officio* bdieť nad právnou rýdzosťou či „čistotou“ spoločenských vzťahov, samozrejme, pôsobí mimoriadne rozkladne na spoločenskú konštrukciu donedávna

integrujúcu celú slovenskú štátnu pospolitosť. Mimoriadne citlivo vníma túto nežiaducu skutočnosť aj väčšinová časť slovenskej akademickej obce. Najmä tí jej predstavitelia, ktorí vždy stáli a dosiaľ neochvejne stoja na čoraz politicky nepopulárnejšej strane pravdy, spravodlivosti, slušnosti, zodpovednosti a práva. Evidentné prelievanie celospoločenských makro - problémov do mikrosféry, ktorou je i akademické prostredie, sa logicky stalo tiež predmetom kvalifikovaných rozborov, čiže analýzy, syntézy a komparácie aj v rámci výučby odborných predmetov, dôkladne garantovaných **pplk. doc. PhDr. Ing. Bc. Kristínou Králikovou, PhD., MBA** pôsobiacou na funkčnom mieste docenta Katedry správneho práva Akadémie Policajného zboru v Bratislave (ďalej len „APZ“). V záujme prehĺbenia si vlastných odborných poznatkov o praktickom fungovaní spoločenského mechanizmu a osobitne o význame pôsobenia štruktúr Ordinariátu Ozbrojených síl a ozbrojených zborov (ďalej len „OOSSR“) a ich personálneho substrátu na organizmus PZ a jeho jednotlivých príslušníkov, vykonala pplk. doc. Kristína Králiková v dňoch 15. augusta až 31. augusta 2021 plánovanú odbornú stáž v jeho organizačných zložkách. Hlavným poslaním tejto poznávacej aktivity však bolo predovšetkým získanie praktických poznatkov o činnosti duchovnej služby ozbrojených zložiek slovenského štátu a o jej výsledkoch, využiteľných pri dosiaľ ňou vždy racionálne a efektívne vedenej výučbe odborných predmetov zameraných na fungovanie komplexu slovenskej verejnej správy. Zámer perspektívneho dosahovania čoraz vyššej kvality pedagogického procesu bol teda nosným prvkom tvorby obsahovej štruktúry tohto krátkodobého študijného pobytu, čiže odbornej stáže, ktorej motiváciou bolo aj preskúmanie významu a vplyvu tzv. duchovných korporatívnych zložiek na tvorbu a fungovanie systému tzv. silových zložiek Slovenskej republiky. Nevyhnutnosťou bolo preto pri štúdiu práce Ordinariátu Ozbrojených síl a ozbrojených zborov postupovať podľa vopred spracovaného plánu. Na jeho tvorbe sa spolupodieľal tiež **pplk. PaedDr. ThDr. Mgr. Ľudovít Spuchľák, PhD.**, zástupca biskupského vikára ordinariátu a policajný školský dekan rímsko – katolíckej cirkvi. Plán obsahu študijného pobytu bol rozvrhnutý rovnomerne podľa záujmových oblastí stážistky. Do jeho konštrukcie bolo zahrnuté ako oboznamovanie sa s teoreticko – organizačnými, tak aj s prakticko – výkonnými prvkami práce OOSSR a jeho vikariátov. Prvotným výstupom poznatkového aparátu získaného na základe rozboru *status quo* bolo v zásade zistenie, že v činnosti duchovnej služby ministerstva vnútra možno rozlišovať aktivity charakterizujúce tzv. duchovnú službu adresovanú príslušníkom Ozbrojených síl Slovenskej republiky a bezpečnostných zborov, teda vrátane príslušníkov Policajného zboru, a aj aktivity vlastné tzv. organizačno – reprezentatívnej službe OOSSR adresované jednotlivým článkom slovenskej spoločnosti i zahraničiu. Službe, poskytujúcej teda „duchovnú potravu“ tuzemskému i cudzozemskému živlu. Avšak sprostredkujúcej ako cirkevnému, tak aj laickému auditóriu všetko to, čo sa vytráca z každodenného života spoločnosti, a čo sa všeobecne označuje pojmom „ľudskosť“.

V súlade s plánom krátkodobého študijného pobytu frekventantky v organizačných zložkách Vikariátu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „VMVSR“) a pokynmi organizačného a odborného garanta stáže pplk. PaedDr. ThDr. Ľudovíta Spuchľáka, PhD. bolo úlohou stážistky v rámci tzv. teoreticko-organizačného bloku oboznámiť sa prvotne so základnými aktuálnymi dokumentmi formujúcimi a formalizujúcimi kreovanie a fungovanie OOSSR. Na takomto informačnom základe mala možnosť frekventantka stáže koncipovať reálnu perspektívu vývoja duchovnej služby v slovenských ozbrojených zložkách vrátane potenciálu *de lege ferenda*. Východiskom akumulovania týchto informácií bolo v prvých pracovných dňoch precízne štúdium aktuálnych personálií a ostatných nadväzujúcich informácií koncentrovaných do textu platného schematizmu

OOSSR, avšak osobitne do obsahu schematizmu VMVSR. Na tejto poznatkovej platforme si pplk. doc. PhDr. Ing. Bc. Kristína Králiková, PhD., MBA utvárila východiskovú bázu pre spracovanie informácií využiteľných v ňou vedenom pedagogickom procese. Samozrejme, osobitne záručiteľných pri výučbe študijného predmetu *verejná správa*. Špeciálne sa však stážistka zameriavala na možnosť využitia intervenčného introdukovania a konvergencie najnovších environmentálnych vedeckých poznatkov do pastoračného procesu realizovaného príslušníkmi VMVSR. A to so zameraním na prevenciu páchania tzv. environmentálnej trestnej činnosti obyvateľstva, avšak aj právnických osôb, ktorej dôsledkom je odlesňovanie slovenského územia, znečisťovanie vôd a ovzdušia, a najmä strata ničím nenahraditeľnej poľnohospodárskej pôdy, ktorá vzniká ako dôsledok tzv. divej urbanizácie vidieka. S týmto problémom je úzko prepojený aj závažný problém dosiahnuteľnosti potravinovej bezpečnosti a nezávislosti Slovenska.

S prakticko-výkonnými problémami oboznámili stážistku príslušní pracovníci VMVSR. Ako fundamentálny problém sa v týchto sociálnych súradniciach a politických letokruhoch javí problém optimálneho výberu kvalitatívnym požiadavkám tzv. digitálnej súčasnosti spoločnosti vyhovujúceho ľudského potenciálu, teda ľudských zdrojov. Neustále sa znižujúca kvalita vzdelávania a úrovne všeobecnej vzdelanosti slovenského národa, osobitne negatívne sa odzrkadľujúca v nízkom slovenskom národnom sebedomí, slovenskom historickom povedomí a všeobecnom právnom vedomí a morálke prostých ľudí, si zrejme vyžaduje neodkladné riešenia, do ktorých bude musieť byť aktívne zapájaná aj personálna základňa VMVSR. Identifikované problémy spoločnosti a fungovania bezpečnostných služieb štátu a ich príslušníkov vnímaných v súradniciach aktivít tzv. duchovnej služby bude zrejme nielen užitočné, ale priam potrebné riešiť ako základné úlohy zadávané aj v rámci kvalifikačnej prípravy študentov APZ.

*pplk. doc. PhDr. Ing. Bc. Kristína Králiková, PhD., MBA
Akadémia Policajného zboru v Bratislave
Katedra správneho práva
e-mail: kristina.kralikova@minv.sk*

*pplk. PaedDr. ThDr. Mgr. Ľudovít Spuchľák, PhD.
Akadémia Policajného zboru v Bratislave
Katedra spoločenských vied
e-mail: ludovit.spuchlad@minv.sk*